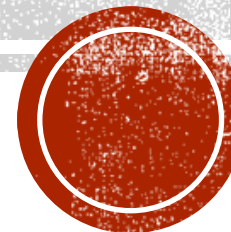
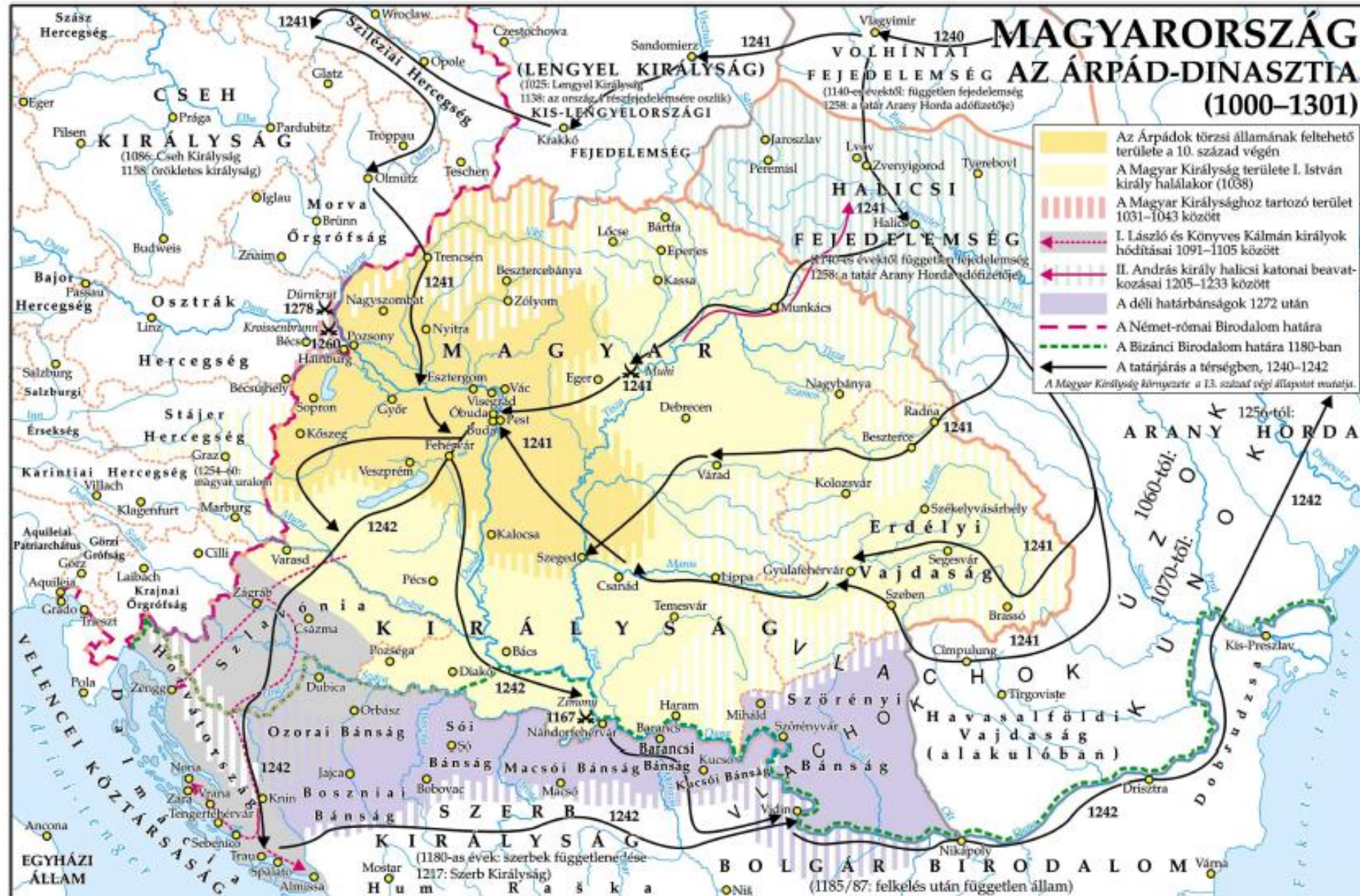

II. ISTVÁNTÓL III. BÉLÁIG

Magyarország a 12. században

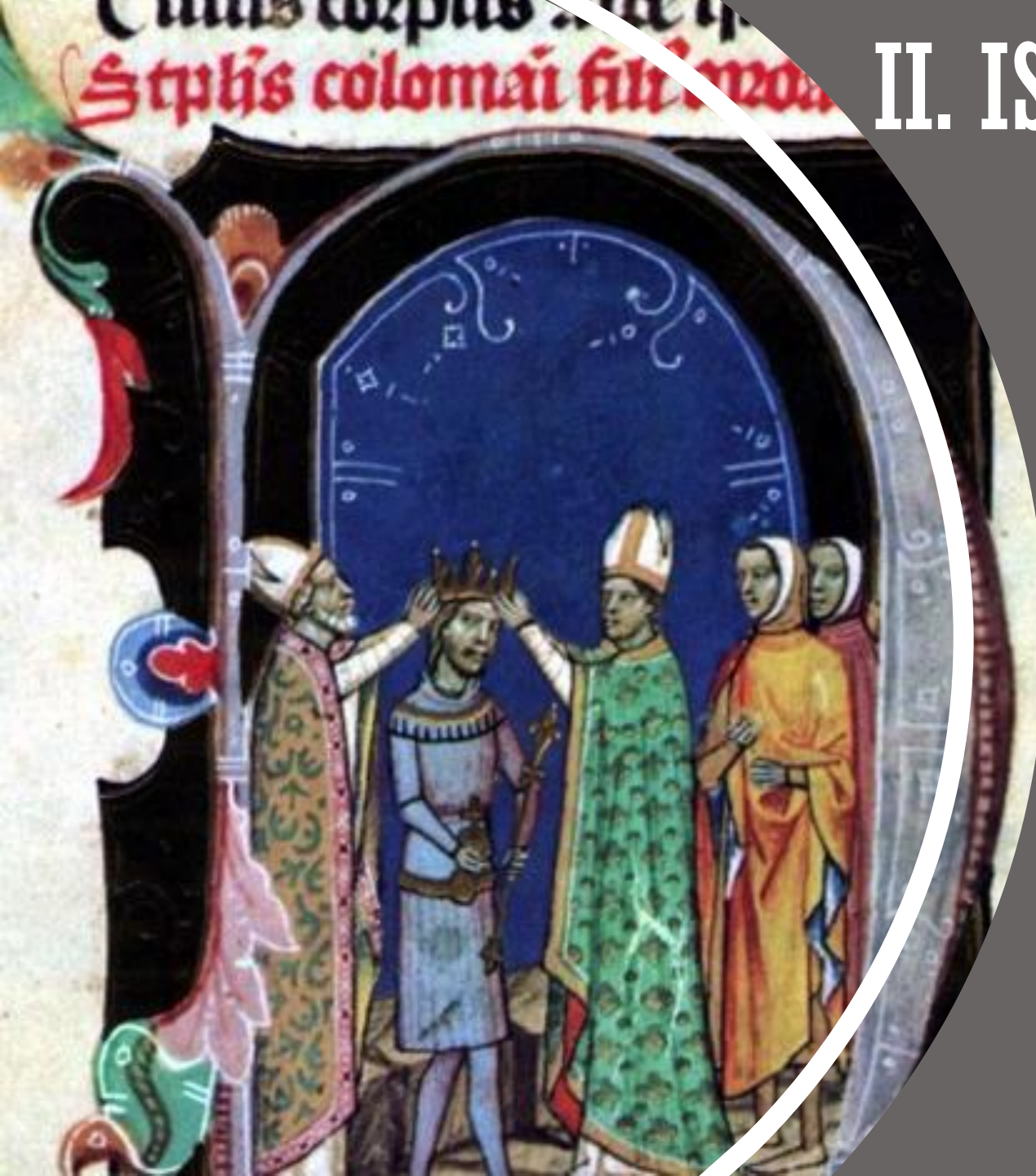

2. Magyarország, az Árpád-dinasztia (1000–1301)

II. ISTVÁN

- 1116-ban fia követte a trónon Könyves Kálmánt
- Dalmácia elvesztése – Velence
- Csatározások Vladislav cseh fejedelemmel
- 1123, Volhínia, „Mi, bárók, nem fogjuk ostromolni a várat. Ha ostromolni akarod, harcolj egyedül, mi pedig visszamegyünk Magyarországra, és választunk királyt magunknak”
- 1125 – Álmos szervezkedése, majd Bizáncba távozta – feszültség Joannész Komnénosz császárral, 1127, csatározások és Álmos halála
- Besenyők befogadása
- Trónutódlás problémái: Saul, Bors ispán, Iván úr
- 1129, Béla és Ilona házassága, szerbekkel Bizánc ellen
- Borisz Bizáncban, majd III. Boleslawnál (1131)

II. BÉLA

- Aradi gyűlés
- 1132 - Sajó mellett Borisz és lengyel segédcsapatainak legyőzése (csata előtti „tanácskozás”) – 1134, szövetség III. Lothárral Boleslaw ellen
- 1136, Dalmácia egy része (Spalato) visszafoglalása, majd Ráma (Bosznia) – 1137: László herceg
- Szövetség Soběslav cseh fejedelemmel és III. Konráddal (Henrik és Zsófia eljegyzése)

II. GÉZA

- Belos szerepe
- Elhidegülő viszony a császársághoz (eljegyzés felbontása) és a csehekhez (II. Vladislav)
- 1146, Borisz támadása német háttérrel (Babenberg II. Henrik) – A Lajta mellett Géza győzelme
- 1147 – II. keresztes hadjárat
- III. Konrád és VII. Lajos
- Borisz kísérletei, majd Bizáncba távozik
- Géza felesége Eufrozina, Izjaszláv kijevi nagyfejedelem testvére – rusz háborúk
- 1148 – két császár szövetsége
- Velük szemben II. Roger szicíliai király, VI. Welf herceg, VII. Lajos francia király és a pápaság

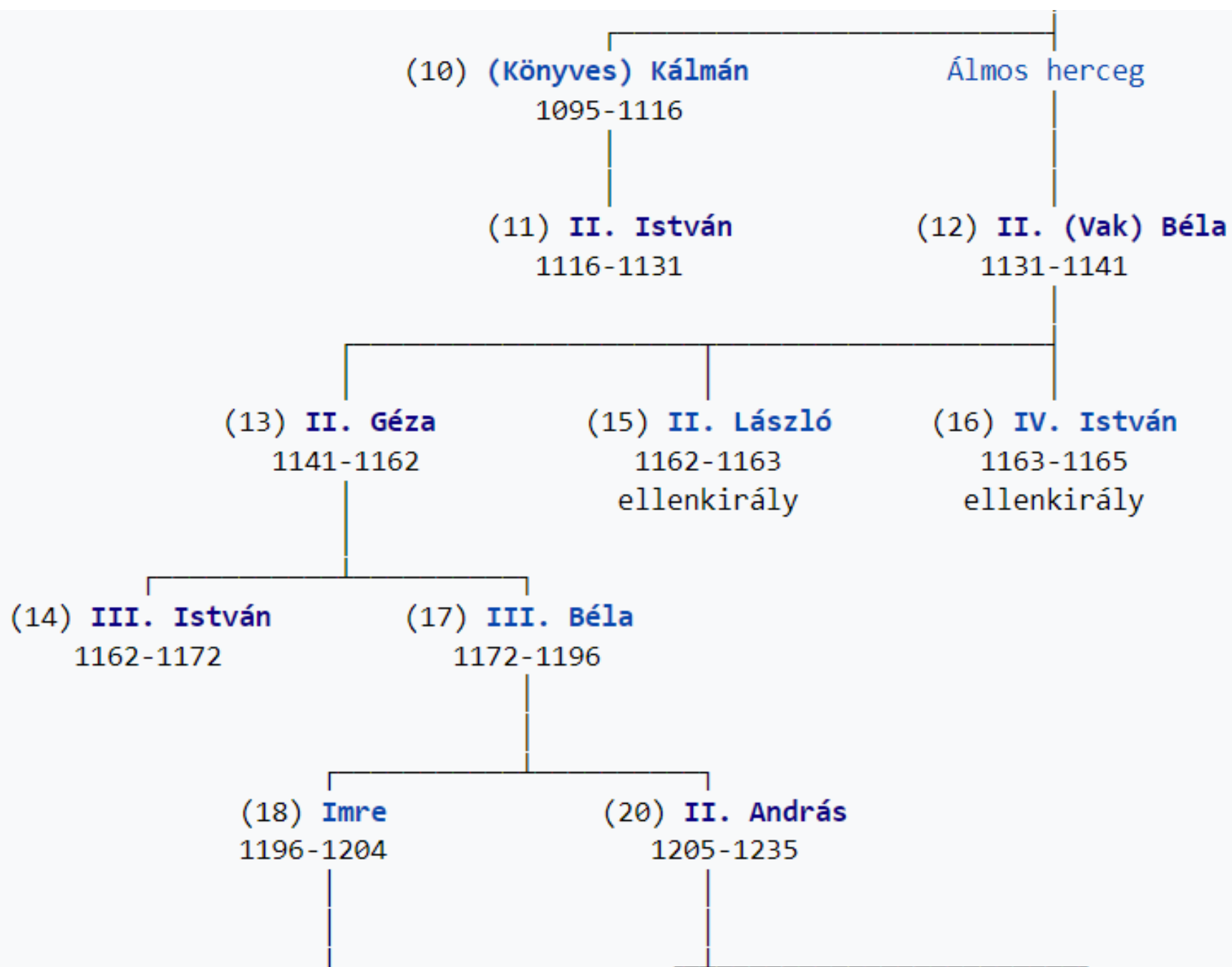

II. GÉZA

ut etiam eadem tempore Cora-
dus celsar iter facies. Hierosolima
phungam. Hungarie uero n-
um pegrinus apparuit. inq- n-
pacem s- potius uiam tuam uoi-
pdonis erexit. Nam p- n-
nis simulatione inuenta

- 1148-1152, 6 rusz hadjárat
- 1149-1155, 6 összecsapás Bizánccal
- 1150-1151, bizánci támadás Borisz vezetésével
- Andronikosz támogatása Mánuel ellenében
- 1155, béke, de Mánuel már 1156-ban magyarellenes szövetséggel kereste meg I. Frigyes
- 1156, Ausztria örgrófságból hercegség (1154-ben Zára érseki rangra emelése)
- 1156-1157, II. Géza öccse, István lázadása Belos támogatásával (1152: Géza fia István mint társuralkodó)
- 1157-ben Barbarossa Frigyesnél keresett támogatást István, Géza elfogadta döntőbírónak

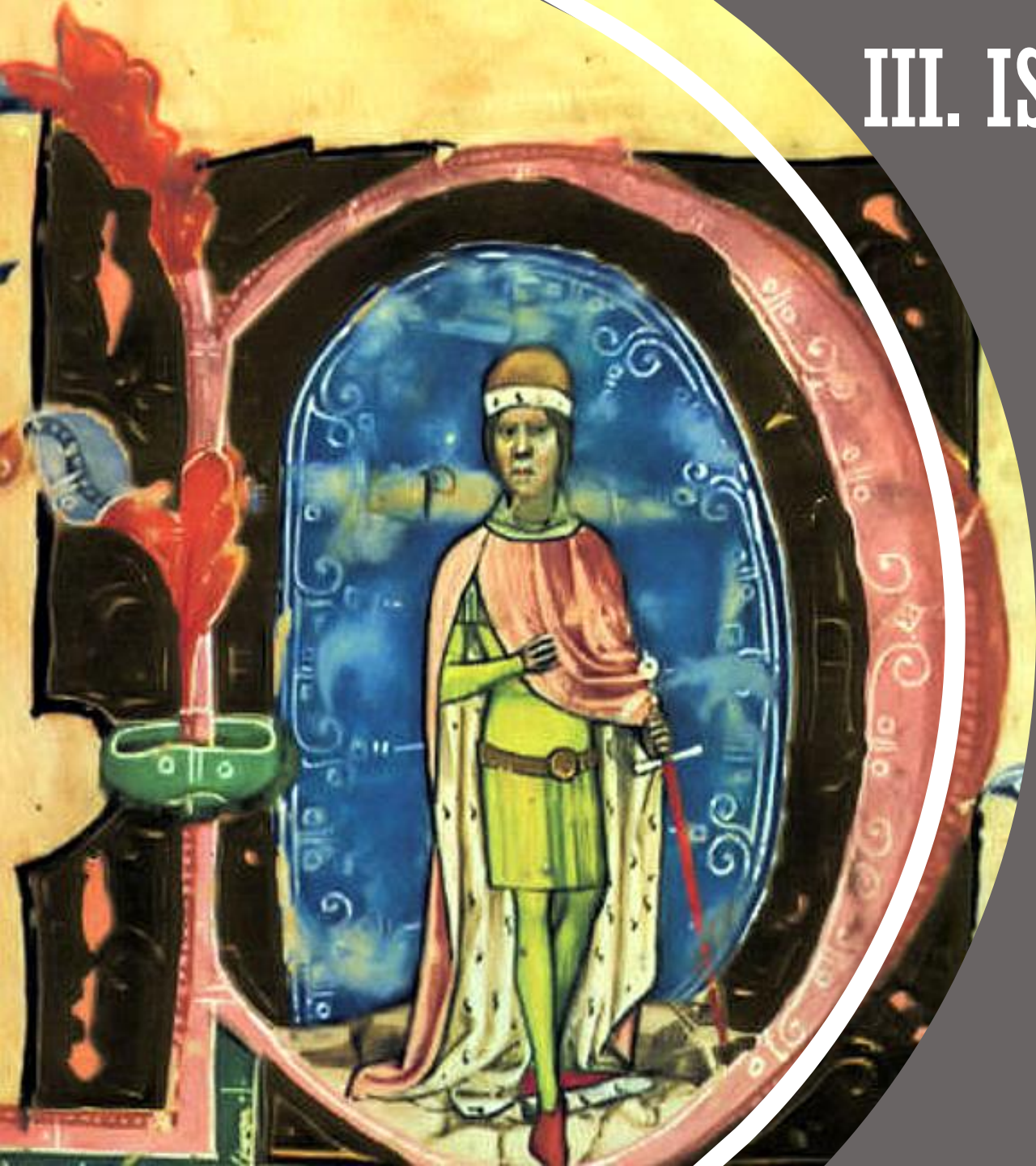
II. GÉZA

- A császár 1158-ban elhalasztotta a döntést, azaz nem támogatta Istvánt (javuló kapcsolat II. Gézával – katonai támogatás Észak-Itáliában)
- István Mánuelnél keresett segítséget, aki Mária nevű unokahúgát adta hozzá
- 1159 – skizma, III. Sándor és IV. Viktor
- 1160, István ismét hiába kér segítséget I. Frigyesztől
- II. Géza idősebb öccse, László is Bizáncba ment (ő nem fogadta el a felkínált feleséget)
- 1161 – II. Géza és III. Sándor pápa konkordátuma
- 1161 – Béla hercegnek Dalmácia és Horvátország

III. ISTVÁN ÉS AZ ELLENKIRÁLYOK

- II. Géza 1162-es halálának hírére Mánuel akcióba lépett
- Istvánt nem, csak Lászlót fogadták el a magyarok
- Mikó kalocsai érsek koronázta meg, Lukács érsek bebörtönzése, III. István Pozsony környékén
- Dukátus felújítása – István a herceg és az örökös
- 1163 januárjában Lászlót megmérgezték
- IV. István uralma népszerűtlen volt bizánci kötődése miatt
- Megszakította a kapcsolatot Rómával (nem csak egyházi nézőpont!)
- 1163 júniusában a sereget gyűjtő III. István legyőzte nagybátyját
- Lukács érsek közbenjárására engedte szabadon

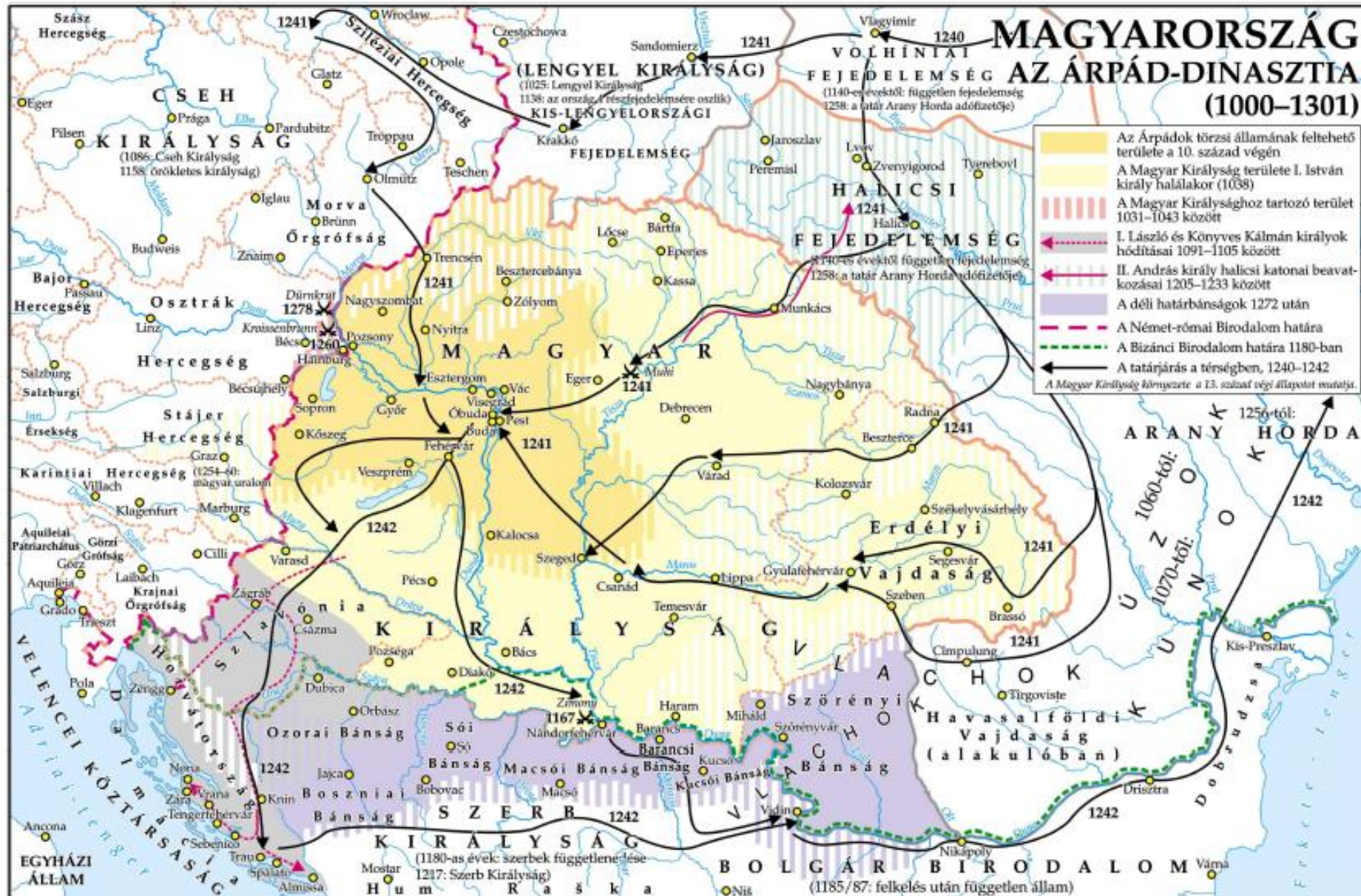
III. ISTVÁN

- IV. István Mánuel támogatásával akart visszatérni
- III. István és Mánuel egyezsége. Béla herceg
- De már 1164-ben összecsapások Dalmáciában
- IV. István ismét Barbarossa Frigyesnél keresett segítséget, ismét sikertelenül
- 1164-ben Mánuel Bácsig nyomult előre, újabb egyezmény, Dalmácia és Horvátország mellett a Szerémség is Bélával
- 1165-ben III. István ezt az egyezményt sem tartotta tiszteletben
- Bizánc elfoglalta Dalmáciát és Boszniát
- Magyar jelző Mánuel címei között
- 1166-ban Béla herceg is vezetett sereget Magyarország ellen, további jelentéktelen összecsapások

2. Magyarország, az Árpád-dinasztia (1000–1301)

III. ISTVÁN ÉS III. BÉLA

- Béla 1171-ben deszpotészból kaiszar
- Magyarország, Horvátország és Dalmácia hercege
- Jó viszony Babenberg II. Henrikkel és II. Vladislavval
- Szüksége volt III. Sándor támogatására
- 1169-ben, Manfréd legátus tárgyalása után új egyezség az 1161-es helyett, a korábbi kedvezmények nélkül
- 1172-ben gyermektelenül halt meg
- Két öccse volt, Béla Bizáncban, és Géza magyarországon
- Mánuel elküldte Bélát Magyarországra

III. BÉLA

- Koronázás körüli nehézségek – Lukács érsek
- Géza herceg és Eufrozina királyné
- Királyi kancellária kialakítása
- Jövedelemjegyzék
- 1189 – 3. keresztes hadjárat
- 1192 – László szentté avatása
- Keresztes eskü
- Lovagi kultúra
- Vármegye adományozása?